

Sakkyndig ved fritak fra vurdering med karakter i skriftlig sidemål

Utdanningsdirektoratet har svart Fylkesmannen i Møre og Romsdal om tolkning av forskrift til opplæringsloven § 3-22 tredje ledd bokstav a. Spørsmålet er om lærere som har sertifisert seg for kartlegging av dysleksi går inn under begrepet "sakkyndig".

TOLKNINGSUTTALELSE | 01.07.2020

NB! Fritak fra vurdering med karakter i skriftlig sidemål, som tidligere var regulert i § 3-22a, reguleres nå i § 3-19.

Gjelder

- [Forskrift til opplæringslova - § 3-19 Fritak frå vurdering med karakter i skriftleg sidemål](#)

Det følger av forskriften § 3-22 tredje ledd bokstav a at sykdommen, skaden eller dysfunksjonen skal være diagnostisert av sakkyndig. I Udir-5-2016, under merknader til bestemmelsen, er det presisert at det ikke er tilstrekkelig med legeattest. Sakkyndig må også kunne si om eleven har problemer med å greie begge målformene.

PP-tjenesten skal hjelpe kommunen med blant annet å legge opplæringen til rette for elever med særlige behov, jf. opplæringsloven § 5-6. PP-tjenesten har både system- og individrettede arbeidsoppgaver, og skal medvirke til helhet og sammenheng, arbeide forebyggende og bidra til tidlig innsats¹. PP-tjenesten har fagkunnskap om allmennpedagogikk og spesialpedagogikk, og fagkunnskap om hvilke konsekvenser nedsatt funksjonsevne og andre utfordringer kan ha for læring, utvikling og behov for tilrettelegging².

Dette bidrar til at PP-tjenesten har en helhetlig tilnærming til elevene, og kan se et eventuelt fritak i sammenheng med annen tilrettelegging. Vi mener at PP-tjenestens kompetanse og ansvar for elever med særlige behov og de kvalitetskriteriene som stilles til PP-tjenesten, tilsier at det er PP-tjenesten som bør være sakkyndig i saker som gjelder vurdering av fritak fra vurdering med karakter i skriftlig sidemål.

Fritak fra vurdering med karakter etter § 3-22 bokstav a vil dessuten gjelde mange ulike diagnoser. Vi mener at likebehandlingshensyn tilsier at det bør være en instans som er ansvarlig for å gi råd i alle tilfeller hvor det er spørsmål om fritak. Dersom det åpnes for lærere som er sertifisert innenfor diagnostisering av dysleksi skal kunne være sakkyndige, vil det også kunne få negative følger for likebehandlingen i disse sakene. Etter vårt syn vil det kunne oppstå spørsmål om hva slags kompetanse den enkelte lærer har, fordi det finnes ulike typer sertifiseringer. I tillegg vil det oppstå et spørsmål om hvem som er ansvarlig for å vurdere om den enkelte lærer har riktig kompetanse til å vurdere fritak.

Vi mener etter dette at det er PP-tjenesten som er å anse som sakkyndig etter forskriften § 3-22 bokstav a, og at lærere ikke kan være sakkyndig selv om de har sertifisert seg innenfor dysleksi.

Vår referanse: 2018/21510